

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 72/05-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. marca 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ioana Kornelija Komanického, bytom B., ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov pri vykonávaní úkonov súdu prvého stupňa v dovolacích konaniach vo veci vedenej pod sp. zn. 8 C 60/96, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ioana Kornelija Komanického o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. marca 2004 doručená sťažnosť Ioana Kornelija Komanického (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov

podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) pri vykonávaní úkonov súdu prvého stupňa v dovolacích konaniach vo veci vedenej pod sp. zn. 8 C 60/96.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ 5. septembra 2000 podal „... na Najvyšší súd SR dovolanie proti konečnému rozhodnutiu Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 Co 171/00 –97, zo dňa 31. 7. 2000, a to v spojení s rozhodnutím prvostupňového súdu pod č. k. 8 C 60/96 pre viacnásobnú nezákonnosť, ktoré som doručil osobne do podateľne Okresného súdu v Bardejove dňa 8. 9. 2000. Od tejto doby už prešlo viac ako 3 a ½ roka, ale o tomto dovolaní nielenže nebolo kasačným súdom meritórne rozhodnuté, ale bardejovský súd mu ešte nestihol za túto dobu ani len tento prípad na konečné rozhodnutie predložiť! Celý priebeh prípravy tohto spisu až po dnešok sa vyvíjal takto:

- dňa 26. 10. 2000 súd prijal uznesenie, ktorým ma vyzval na doplnenie môjho dovolania. Túto úlohu som bezvýhradne a podrobne splnil svojim doplnkom, zo dňa 18. 11. 2000, kde som svoje pôvodné dovolanie doplnil jednak o formálne náležitosti, ale tiež aj o konkrétne vecné a na záver som požiadal o oslobodenie ma od súdnych poplatkov a o určenie advokáta na kvalifikované právne zastupovanie v tomto konaní pred dovolacím súdom. V prílohe som pripojil aj doklad o výške môjho posledného príjmu. Napriek tomu ma súd následne celkom zbytočne a pritom zmätočne v tejto veci urgoval ďalším prípisom, zo dňa 24. 9. 2001;

- dňa 11. 7. 2002 súd vyhlásil, že mi neustanovuje zástupcu – advokáta. S týmto jeho rozhodnutím som nesúhlasil a preto som sa okamžite odvolal a žiadal som o revíziu jeho rozhodnutia a zrušenie, pričom som opakovane požadoval oslobodenie ma od povinnosti zaplatiť súdny poplatok a o právne zastupovanie;

- prípisom súdu sp. zn. 8 C 60/96-128, zo dňa 20. 8. 2002, ma súd opäť vyzýva, aby som mu predložil dôkaz o výške svojho príjmu. Jeho opakovanej výzve som zase vyhovel svojim písomným podaním zo dňa 6. 9. 2002;

- medzitým, dňa 6. 12. 2000, mi súd svojim uznesením sp. zn. 8 C 60/96 odňal oslobodenie od súdnych poplatkov, ktoré mi predtým svojim rozhodnutím totožnej

sp. značky dňa 28. 1. 1999 priznal. Urobil to preto, že môj príjem zo závislej činnosti v tom čase vo výške 4 141,- Sk sa mu videl privysoký. Je len pochopiteľné, že proti tomuto skrivodlivému a tendenčnému jeho rozhodnutiu som sa dňa 28. 12. 2000 odvolal, ale to nepomohlo, lebo Krajský súd v Prešove s pomocou sudcu rovnakého primitívneho zmýšľania môjmu odvolaniu nevyhovel a mnou napadnuté uznesenie prvostupňového súdu v jeho výroku svojím konečným uznesením zo dňa 31. 7. 2001 potvrdil. Týmto svojím neserióznym a avanturistickým počínaním ma obidva súdy vlastne vyprovokovali k tomu, že som sa rozhodol proti ich rozhodnutiam podať ďalšie dovolanie, a to dňa 28. 9. 2001, o ktorom takisto nebolo doposiaľ do dnešných dní kasačným súdom rozhodnuté;

- uznesením zo dňa 21. 12. 2001 ma bardejovský súd vyzýva na doplnenie môjho dovolania zo dňa 28. 9. 2001 o všeobecné a špecifické náležitosti a pritom znovu mi pripomína, že aj v tomto dovolacom konaní musím byť zastúpený advokátom alebo komerčným právnikom. Tejto jeho výzve som taktiež vyhovel, a to svojím písomným podaním zo dňa 29. 1. 2002.

A to je všetko, čo bolo zo strany prvostupňového súdu v tejto kauze pod č. k. 8 C 60/96 v obidvoch dovolacích konaniach zo strany prvostupňového súdu urobené!“

Odvolávajúc sa na uvedený skutkový stav sa sťažovateľ domnieva, že v danom prípade okresný súd porušil jeho označené práva, a žiada, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní jeho sťažnosti vydal nález, v ktorom rozhodne nasledovne:

„1. Vyslovuje, že základné a ľudské práva Ioana Kornelija Komanického podľa ods. 2) čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky a ods. 1) čl. 6 Dohovoru o ich ochrane v znení protokolu čí. 11, postupom Okresného súdu v Bardejove v dovolacích konaniach u neho vedených pod č. k. 8 C 60/96 porušené boli.

2. Prikazuje Okresnému súdu v Bardejove, aby v dovolacích konaniach vedených u neho pod č. k. 8 C 60/96 konal bez zbytočných prieťahov.

3. Priznáva Ioanovi Kornelijovi Komanickému primerané finančné zadostučinenie vo výške 80 tis. Sk (slovom osemdesiat tisíc korún slovenských), ktoré je mu Okresný súd v Bardejove povinný vyplatiť do 2-och mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. (...)“

Sťažovateľ žiada aj o úhradu trov konania a o ustanovenie právneho zástupcu v konaní o jeho sťažnosti pred ústavným súdom poukazujúc na svoju insolventnosť.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta prietahy v postupe okresného súdu smerujúcom k adjustovaniu podmienok dovolacích konaní v dvoch prípadoch, a to:

- v prípade jeho dovolania z 5. septembra 2000 proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 171/00 z 31. júla 2000, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu sp. zn. 8 C 6/95 z 27. marca 2000; (označeným uznesením okresného súdu bolo z dôvodu neodstránenia nedostatkov návrhu v stanovenej lehote zastavené konanie o dovolaní sťažovateľa z 2. apríla 2000 proti uzneseniu krajského súdu zo 14. februára 2000 sp. zn. 4 Co 291/99, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného

súdu sp. zn. 8 C 60/96 z 28. januára 1999 vo výroku o zastavení konania a vo zvyšnej časti bol napadnutý prvostupňový rozsudok zrušený a v rozsahu zrušenia vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie,

- v prípade jeho dovolania podaného 28. septembra 2001 proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 Co 15/01 z 31. júla 2000, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu sp. zn. 8 C 60/95 zo 6. decembra 2000; (označeným uznesením okresného súdu bolo vzhľadom na zmenu pomerov rozhodnuté o odňatí oslobodenia sťažovateľa od súdnych poplatkov, ktoré mu bolo predtým priznané rozhodnutím totožnej spisovej značky z 28. januára 1999).

Zo sťažnosti vyplýva, že ňou sťažovateľ napáda postup okresného súdu iba v dvoch uvedených prípadoch dovolacích konaní. Predmetom jeho sťažnosti teda nie je postup okresného súdu v právnej veci o vyporiadanie jeho majetkových vzťahov a nárokov smerujúcej proti Okresnému stavebnému bytovému družstvu Bardejov vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 8 C 60/96 ani postup okresného súdu v konaní o jeho dovolaní z 2. apríla 2000 smerujúcemu proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 Co 291/99 zo 14. februára 2000.

Vychádzajúc z obsahu súvisiaceho spisu okresného súdu ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ podal v tejto právnej veci prvé dovolanie 2. apríla 2000. Toto dovolanie smerovalo proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorý o ňom rozhodol procesnou formou uznesenia. Prípustnosť uvedeného dovolania je preto potrebné posudzovať podľa § 239 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Sťažovateľ však v predmetnom dovolaní neuviedol žiadnu skutočnosť zakladajúcu jeho prípustnosť podľa citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, ktoré by bolo možné podať iba za predpokladu, ak by sťažovateľ tvrdil, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpelo niektorou z väd uvedených v ustanovení § 237 OSP. v okolnostiach prípadu však tomu tak nie je.

V zmysle uvedeného je potrebné posudzovať aj prípustnosť dovolaní sťažovateľa (z 5. septembra 2000 a z 28. septembra 2001), ktoré nadväzujú na jeho dovolanie z 2. apríla 2000.

Jedným z do úvahy prichádzajúcich dôvodov na odmietnutie sťažnosti po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde je aj jej zjavná neopodstatnenosť. O takýto prípad ide aj vtedy, ak je zrejmé, že medzi namietaným postupom všeobecného súdu, v tomto prípade okresného súdu, a označeným základným právom (na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti účastníka v primeranej lehote) nie je žiadna súvislosť, ktorá by reálne vytvárala základ na záver o možnom porušení uvedených práv (I. ÚS 106/04, IV. ÚS 148/04). Takúto súvislosť nemôže podľa názoru ústavného súdu vytvárať procesná situácia, v ktorej sťažovateľ síce podal spolu tri dovolania, ale z ich obsahu a z prechádzajúceho priebehu konania nemožno vyvodit' (a sťažovateľ to ani netvrdí), že by bol v okolnostiach prípadu splnil ústavne predpokladané podmienky na prístup k súdnej ochrane (čl. 46 ods. 4 ústavy).

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj prístup k súdnej ochrane poskytovanej dovolacím súdom za predpokladov upravených v čl. 46 ods. 4 a v čl. 51 ods. 1 ústavy. Z toho vyplýva, že prístup k dovolaciemu súdu je súčasťou označených práv len vtedy, ak tento prístup umožňujú procesné poriadky upravujúce postupy súdu a iných orgánov vykonávajúcich súdnu moc. Preto aj požiadavka na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. na konanie v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže mať svoju plnú relevanciu len v konaní o takom mimoriadnom opravnom prostriedku, ktorý Občiansky súdny poriadok pripúšťa.

Domáhanie sa odstránenia stavu právnej neistoty tam, kde to nie je možné dosiahnuť, je postupom, ktorého dôsledkom je nemožnosť porušenia označeného základného práva. Tak je tomu aj v okolnostiach tohto prípadu, keď sťažovateľ bez toho, aby preukázal, že splnil podmienky na prístup k súdnej ochrane, namieta porušenie svojich práv podľa

čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto jeho sťažnosť nemôže vyvolať právne dôsledky, ktorých nápravy sa podaním sťažnosti ústavnému súdu dožadoval.

Skutočnosť, že okresný súd v konaniach a dovolaniach sťažovateľa konal hoc aj neprimeranú dobu, nie je s poukazom na uvedené v posudzovanom prípade relevantným dôvodom na úspešné domáhanie sa vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľa, t.j. na to, aby mu bola poskytnutá ústavná ochrana v predmetnej veci.

Ústavný súd z týchto dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú a vzhľadom na túto skutočnosť považoval už za bezpredmetné rozhodovať o jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ako aj o ďalších nárokoch uplatnených v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2005